

Nahoru *na horu*

Radek Jaroš
Jiří Macek

ROZHOVORY | Vyšehrad

Nahoru na horu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Jiří Macek, Radek Jaroš

Nahoru na horu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Nahoru na horu

Jiří Macek | Radek Jaroš

Nahoru na horu

Jiří Macek | Radek Jaroš

VYŠEHRAĐ

© Radek Jaroš, Jiří Macek, 2020
Cover photo © Tomáš Mašek

ISBN tištěné verze 978-80-7601-319-3
ISBN e-knihy 978-80-7601-329-2 (1. zveřejnění, 2020)

Předmluva

Od dvou metrů výše mám závratě. Výstup na rozhlednu je pro mě předzvěstí katastrofy a pohled z ní dolů považuji za sebe-mrskáčství. I v létě spím doma v pyžamu a zavírám okna, aby nebyl průvan. Při teplotě nula stupňů se obávám umrznutí. Možná právě proto jsem se setkal s horolezcem Radkem Jarošem. Aby mi vysvětlil, jak to chodí, když je opravdu zima a když je člověk skutečně vysoko. A že to nemusí být trauma. Obdivuji horolezce a je jedno, zda lezou po skále, kde by se neudržel ani pavouk, nebo vystupují na nejvyšší světové hory.

Mým cílem bylo zjistit o životě Radka Jaroše co nejvíce a výsledkem jsou střípky, které snad skládají mozaiku života jednoho člověka. Na rozhovory s ním jsem se připravoval, přečetl o něm spousty článků, knihu jeho dcery. Ale hlavně jsem si připravoval otázky, na které chci znát odpověď. Na následujících řádcích tedy nenajdete návod, jak se stát nejlepším horolezcem na světě, ale příběh. Příběh muže, který nepřestal být klukem. Muže, který jako patnáctý člověk na světě zdolal všech čtrnáct osmitisícovek. K tomu si přidal výstup na nejvyšší hory všech světadílů. Muže, který své vášni a touze dojít nahoru obětoval mnohé.

V knize jsou použity fotografie Pavla Jonáka, Petra Maška, Jana Trávníčka, Olgy Růžičkové, Tomáše Kastnera, Jiřího Maštery, Miloše Neumana a z archivu Radka Jaroše.

Jiří Macek, novinář. Přes čtvrt století píše pro regionální Deníky, nejraději má rozhovory a reportáže. V mládí hrál fotbal, po zranění kolene závodně běhal, na svém kontě má desítky triatlonů a duatlonů. Na prahu padesátky absolvoval maraton, skočil si i s padákem.

Výlet na Kilimandžáro

Někdo má na polici medaile, poháry a diplomy, vy máte v obýváku na stěně čtyřmetrový panoramatický snímek Himálaje.

To je pohled ze stěny Šiša Pangmy, lezli jsme ji v roce 2004. Tehdy šlo o poslední hlavní vrchol osmitisícovky, na němž ještě Češi nestáli. Petr Mašek, Martin Minařík, Zdeněk Hrubý a já jsme tak trochu změnili historii. Kromě toho, že tam jsou vidět neznámý tibetský hory, tak tam jsou i osmitisícovky. Vzadu je vidět Kailas, nejposvátnější tibetská hora. Z osmiček Dhaulágiri, Annapurna, Manaslu. Vlastně obrovská část hlavního hřebene Himálaje. Výsledek není vytvořen panoramatickým programem, ale je to složeno ze sedmi fotografií. Je fakt, že jsem na ni docela dost hrdý.

Jaké jste měl jako dítě koníčky, kromě horolezectví? Sbíral jste třeba něco?

Jako kluk poštovní známky a taky krabičky od cigaret. Tohle sbírání měl snad každý kluk. Nějaký známky bych asi na půdě ještě našel. Krabičky už nemám, ale s kouřením mám dobrý příběh z mládí. Chodil jsem do třetí třídy a brácha Boris, který je o dva roky starší, se kamarádil s partou místních ještě starších kluků. Pochopitelně všichni kouřili. Tak jsem to musel taky zkusit, abych se jim přiblížil, dostal se do party. Kouřil jsem támhle za plotem. Když mě táta vzpěrač uviděl podruhé s cigaretou, hned jsem pochopil, že kouření opravdu škodí zdraví – rozbil mi hubu takovým způsobem, že jsem od té třetí třídy o cigaretu už ani nezavadil.

Dneska je kouření moderní, a kdo z mladých nekouří, vyčuhuje z kolektivu a v očích ostatních je srab. Přitom je naopak on ten silný. Já jsem byl na průmyslovce jedinej nekuřák a mindrák jsem z toho neměl. V té době měli všichni kazetový magnetofony, jen já ne. Záviděl jsem jim je, ale trauma jsem z toho taky neměl a přežil to. Tohle je na každým, co si v sobě vypěstuje, jak se cítí.

Moje logo. Občas
jsem měl trochu
problém ho používat.
Na druhou stranu,
co může být víc než
být hrdý na svoje
jméno. Je pravda,
že u nás se to
na rozdíl od světa tak
úplně nenosí, chybí
nám sebevědomí.

Nad tou kávou, co pijeme, mě napadá, jestli vlastně nemáte radši čaj. Ten se k Himálaji, aspoň bych řekl, hodí víc.

Já jsem kávový, čaj moc nevyhledávám, „čajový čas“ už jsem si odbyl. Na prvních expedicích jsme totiž zpočátku pili jen černý a zelený čaj. Neměli jsme zkušenosti ani peníze. Pak jsme začali pít šípkový a další bylinný čaje. Na spaní, na ledviny, na žaludek, hodně nám to chuťově ladilo. Když vypijete denně šest litrů, tak je nutné chutě měnit. Postupně jsem se dostal do fáze, že jsem měl čaje po krk. Jenže tam nahoře je třeba pít, museli jsem se proto často do pití nutit. Člověk, když leze, tak se napije ráno, během cesty se moc nepije a pak zase, když je v bivuaku, tak do sebe musí nějakou tu tekutinu dostat. Věděl jsem, že pít musím, ale ve výškách se musíte trochu přinutit. Přiznám se ale, že dělat ve větru, v minus dvaceti každý den několik hodin nějakou tekutinu, není zrovna zábavná činnost.

Jakmile jsem se vrátil z expedice, nechtěl jsem čaj ani vidět a začal jsem používat instantní kávu. Po své první expedici, v roce 1984 na Mount Everest, jsem se seznámil s Italem Robertem Trevisanem, který žije v Česku. Byl podobný typ jako já. Jak já řeším hory, on řeší kávu. Měl svou vlastní značku kávy Caffé Slavie, měl svoji kavárnu (ne tu u Národního divadla), kde ji pražil.

Před jednou cestou mi právě Roberto dal moka kávovar a k tomu vakuovaný nerezový stříbrný šálek se zlatým podšálkem. Když mi ho dával, napadlo mě, že budu vypadat mezi horolezci jako magor. Trochu náfuca. Styděl jsem se, ale nakonec jsem si docela užíval. Někde mám krásnou fotku, jak sedím v kamenném trůnu ve výšce 4000 metrů, za mnou je majestátní Huascarán, na rukou obrovský rukavice a v nich držím ten malý šálek s kávou.

V roce 2001 jsem si šálek vzal na K2, to byl druhý extrém. Dnes nechápu, jak jsem to dokázal, kde jsem bral sílu tahat „zbytečnosti“ do výškových táborů, nahoru do stěny. Ale mám záběry, jak v prvním výškovém táboře v šesti tisíci metrech sedím rozkročmo na skalním hřebínku a vařím si v kávovaru káfičko. Kafe piju často, doma tak pět šálků denně.

Káva je ale močopudná.

To není rozhodující, když pijete denně litry tekutin, močit prostě musíte a je jedno, jestli je to po čaji nebo po kafi. Kafe je močopudný, ale řeknu vám, že neskutečně brutální je kombinace kafe a pivo, to znám třeba z kola.

Je překvapivý, že na všech trekách v Nepálu, a to i na neuvěřitelných místech, mají obrovský italský profesionální mašiny na kávu. A není ani drahá, kafe stojí na naše peníze pár korun. Netuším, kdo jim takový stroje v chudém Nepálu zainvestoval. A v Káthmándú mám jeden oblíbený stánek, kde dělají snad nejlepší kapučino na světě. Tam bych mohl sedět hodiny.

Pojďme si na začátek sesumírovat váš horolezecký život.

Lezu od roku 1982. Nejdřív jsem lezl na skalkách, následně v horách. Mám za sebou čtrnáct osmitisícovek v Himálaji, zdolal jsem nejvyšší hory všech světadílů. Na nohách mi po omrzlinách z Annapurny chybí 11 článků, které mi doktoři postupně uřízli. To je v kostce vše.

Prvního října 2019 jste vystoupil na svou zatím poslední horu – Kilimandžáro – a zdolal jste tím takzvanou Korunu světa, tedy nejvyšší hory všech kontinentů.

Kilimandžáro je horský masiv v Tanzanii, u hranic s Keňou. Je složen ze tří nečinných stratovulkánů. To je kuželovitý typ sopky, která je tvořena velkým množstvím vrstev lávy a hornin různého chemického složení. Na jednom z vulkánů, na Kibu, se ve výšce

Drtivá většina lidí mě zná ve spojení se zimním lezením, s Himálajem.

Vyrostl jsem ale na Vysočině coby skalní lezec a skalní lezení neustále miluji.

5895 metrů nad mořem nachází nejvyšší bod Afriky, což je vrchol Uhuru. Tahle výprava ale byla trochu mimo plán. Kilimandžáro jsem si zopakoval ještě na přelomu roku 2019/20.

Vy jste tam vylezl dvakrát?

Ano, a je paradoxní, že na nejlehčí horu jsem vylezl dvakrát za sebou během tří měsíců. Spolupracuji mimo jiné i s cestovní kanceláří Livingstone a jel jsem s jedním zájezdem jako vedoucí výpravy a známá osobnost. Takhle jsem jednu akci už kdysi absolvoval. S Miskou jsme vylezli na Aljašce Denali, on odletěl domů, já zůstal a skupině, která přiletěla s českou cestovkou MyWay Alasky, jsem dělal vedoucího guida, takovou třesničku na dortu. Lidi totiž z katalogu vědí, že pojedou s člověkem, který byl na všech osmitisícovkách.

Když si vás lidé vyžádají, nemusíte do toho asi investovat tolik peněz.

Samozřejmě. Jde o jistou formu slevněnky méj cesty, spolupráci se sponzorem a bonus pro klienty. Sranda je, že Kilimandžáro je jediná hora, kde jsem používal horské nosiče. Nikde jinde v rámci

Mali, Afrika 2003. Půllitr na pivo vypadá v každé zemi jinak, specificky. Návštěva legendami opředeného tajuplného kmene Dogonů. V zemi, kam by dnes člověk, pokud není profesionální voják, nevyrazil.

Koruny Himaláje ani Koruny světa jsem je neměl. Tady je to ale daný, povinný. V této národní rezervaci jsou hodně přísné podmínky, nelze se zde pohybovat, jak by kdo chtěl. Chodí se po značených cestách a podmínkou je, že každý má nosiče.

Tak to jste si výstup s pomocí nosičů asi užíval?

Jo, užíval. Byla to paráda, nemusel jsem nosit tu těžkou svini – těžkému batohu se říká v naší horolezecké hantýrce těžká svine.

Jak jste se k „výletu“ na Kilimandžáro vlastně dostal?

Oslovila mě finanční skupina RSJ, která postavila na Zanzibaru luxusní pětihvězdičkový resort. Zvali tam své akcionáře a v rámci pobytu se část z nich vydala na safari a část chtěla vystoupat na Kilimandžáro. Pro normálního smrtelníka je to sen a vysoká hora. Mě oslovili jako známého člověka, horolezce, který něco dokázal, jestli bych jim dělal horského vůdce. Oni jsou absolutní světová špička ve svých oborech, já na horách, šlo tedy o logické spojení.

Koho jste vedl?

Partu businessmanů. Byla tam řada českých multimilionářů a milionářů.

Jak se vám pohybovalo mezi těmi bohatými lidmi, kteří s vysokými horami nemají moc zkušeností a žijí především v zajetí účetních uzávěrek?

Byl jsem moc mile překvapen, jak absolutně pohodoví lidé to jsou a že spousta z nich má za sebou mnoho nocí ve stanech, na karimatkách a jezdí do obyčejných destinací. Do hor, do přírody, na běžky, horská kola... Drtivá většina těch, co tam byli, patří už k jiné generaci úspěšných a bohatých. Nejsou to bývalí náměstci státních podniků a podniků zahraničního obchodu, kteří je následně zprivatizovali. Tihle lidé vybudovali své firmy z garáže, jak se říká, anebo česky od píky. A s manželkou měli původně jen garsonku. Byl tam třeba Ondřej Fryc, který stál za vybudováním společnosti Mall.cz, zakladatelé Avastu, kluci, co vybudovali portál epojištění a tak dál. Nebo matematik a mecenáš Karel Janeček, se kterým jsme si hodiny povídali.

S ním jste si rozuměl nejvíc?

Já si rozuměl se všemi. Na Mount Meru vysokou 4556 metrů nás šlo 25 a na 5895 metrů vysokou nejvyšší horu Afriky Kilimandžáro 21. Musím se pochlubit, že na oba vrcholy se dostali všichni. Klobouk dolů, protože podle statistik takový šance neměli. My Češi jsme na podobné extrémy ale dobří. Navíc s takovým vůdcem... (smích) Ostatní zamířili na safari. Absolutně všichni byli pohodoví a dalo se s nimi bavit o všem. Byl to hodně příjemný čas.

Ptal jste se spíš vy jich, jak ke štěstí přišli, nebo to byli oni a zajímaly je vaše vrcholy?

Ze začátku se ptali spíš oni. I když jsme chodili vždy ve skupinkách po dvou třech, tak tím, že každého zajímalo malinko něco jiného, jsem se snad ani jednou neopakoval. Pravda je, že mi na mysli vytanuly mraky příhod, které jsem už dávno zapomněl. Ale taky jsem se ptal já. Zajímalo mě, jak dosáhli oni svých vrcholů a co všechno se za úspěchem skrývá.

Jak na vás působil Karel Janeček? Přece jen se o něm píší různé informace.

To je bulvár, umím si takové informace profiltrovat. Taky s ním mám malou zkušenost. A navíc – socialismus nás naučil číst mezi řádky. Karel je matematický génius a má úplně jiný vzorec chování než třeba sportovní génius. Zjistil jsem třeba, jak to chodí v Las

Vegas. Postupně mu ve všech kasínech, kam chodil hrát poker, zakázali vstup, protože přišli na to, že je geniální a umí si matematicky vypočítat možnosti výhry. Personál to časem vysledoval, pozvali ho na drink, poděkovali za návštěvu a zdvořile se s ním rozloučili s tím, aby se už nevracel. Karel je moc fajn člověk. Všichni ti lidé byli normální, skromní a přirození. Pro mě nová zkušenost, moc pozitivní. Je to podle mě tím, jak jsem už řekl, že si vše vybudovali od základu a že šli do života a do byznysu ze stejného startovací lajny jako my.

Když vás s tou nabídkou oslovili, byl jste překvapený?

Nebyl. Jsou špičkou v tom, co dělají, a tak chtěli špičku na věc, která byla před nimi. A pokud jde o horu, já o Kilimandžáru říkám, že je to přerostlý Říp a vyleze tam v podstatě kdokoli. Proto jsem tu cestu nebral jako jiný horolezecký, himálajský expedice, který jsou hodně těžký a náročný. Tady nehrozí laviny ani pády do hlubokých ledovcových trhlin. Když jsem to pak viděl v realitě, moje domněnky se potvrdily. I když jsem zažil na vrcholu jeden hrozný

Tanzanie, Afrika
2008. Safari
v národním parku
Serengeti je
opravdu fascinující
dobrodružství
se vším všudy.
V noci procházelo
stádo slonů 10 cm
od našeho stanu,
někteří zůstali
až do rána.

příběh. Dva černoši táhli nahoru v závěsu za podpaží holku, která měla oči v sloup, pěnu u úst a evidentně byla zcela mimo. Vejškova jako prase! A tímto způsobem ji dopravili na vrchol. Naštěstí to přežila, ale byla to jasná kandidátka i na tragédii v podobě smrti. Kdyby se tohle stalo na mé expedici, nikdy bych nedovolil dotyčnému pokračovat. Život je daleko důležitější než jakýkoliv vrchol.

Jaké jste měl pocity na vrcholku Kilimandžára, poslední hory, která vám chyběla do titulu Koruna světa?

Jsem zvyklý, že když se vydrápu nahoru, jsem tam sám nebo maximálně ve dvou či ve třech. Tady nahoru došli všichni, bylo nás tam jedenadvacet. Až když jsem byl dole, uvědomil jsem si, že na vrcholku v tom blázinci jsem neudělal ani samostatnou fotku. Fotili jsme se společně v různých skupinkách, ale sám ne. Byl tam fakt frmol, přicházeli další lidé, spousta Číňanů, kteří zrovna slavili sedmdesát let Číny, takže na fotku na vrcholu byla v podstatě docela dlouhá fronta. Nic podobného jsem nikde jinde nezažil. Byl jsem spokojený, že Korunu světa mám dokončenou, ale v podstatě jsem byl nakonec rád, že z Afriky, paradoxně z poslední hory Koruny světa, jsem si přivezl alespoň skupinovou fotku.

Kluk z Nového Města a Koruna světa

Tak si ty vaše výstupy na velehory jednotlivých kontinentů shrňme. Korunu Himálaje, i když jde o prestižnější titul, si nechme na později. Korunu světa jste dokončil jako šestý Čech. Před vámi všechny tyhle hory zdolalo pět Čechů. Ten poslední, Ivo Grabmüller, svůj záměr zdolat nejvyšší hory všech kontinentů zakončil výstupem na Mount Everest.

Everest jsem ze „seznamu“ zdolal jako první v roce 1998. V roce 2016 jsem byl na nejvyšší hoře Severní Ameriky Denali, na podzim jsem zdolal evropský Elbrus, pod který jsem dojel z domova na kole. Rok poté přišla na řadu hora Mount Kosciuszko – nejvyšší vrchol pevninské Austrálie. O Vánocích 2017 jsem se dostal na nejvyšší vrchol Antarktidy Mount Vinson. Na začátku roku 2019 pak nejvyšší hora Jižní Ameriky – Aconcagua. No, a nakonec Kilimandžáro.

Mám na kontě i Mont Blanc, někdy označovaný za nejvyšší vrchol Evropy, který jsem vylezl v roce 1994.

To je právě trochu oříšek: máte Korunu světa, a nemáte, že? Nebo jinak: podle jednoho seznamu ano, podle druhého ne. Jak to je?

Jsou v podstatě dva seznamy. První vytvořil Richard Bass, podnikatel a amatérský horolezec. Jako nejvyšší horu Austrálie zaznamenal Mount Kosciuszko (2228 m). Jenže časem se do toho vložil Ital Reinhold Messner, který nahradil Kosciuzsko vrcholem Puncak Jaya v Indonésii, zvaným také Mount Carstensz (4884 m). Oba dva stanuli na nejvyšších vrcholech a podle toho byl vytvořen seznam, Messner byl navíc první, kdo vylezl všechny hory bez použití umělého kyslíku. Z Čechů má Korunu světa na svém kontě třeba Vláda Nosek. S ním jsem společně stál v roce 1998 na vrcholu Everestu.

Hintertux 2018. Možná jde o úchylku, ale k některým věcem mám obrovský citový vztah. Mezi nejoblíbenější patří cepíny. Tyto se mnou byly na šesti osmitisícových vrcholech, mám je už 12 let.

Máte tedy Korunu světa podle Bassova seznamu, co s tím Messnerovým?

Nebojte, na Puncak vylezu taky. Akorát nic zatím příliš nehrotím. Možná příští rok, možná později.

Těšíte se na kompletní světovou sbírku?

Takhle bych to nenazval. Jasně, touha a těšení je, ale že bych se kvůli tomu psychicky hroutil, kdyby to nevyšlo, to ani náhodou. Z takových věcí jsem už vyrostl. Víím, že na Papui je situace taková, že přiletí helikoptéra, vysadí vás pod horou, vy vylezete, slezete a helikoptéra vás dopraví zase pryč. Takhle to rozhodně nechci. Já si chci dobrodružství prožít i s cestou džunglí, abych poznal tamní život, přírodu, podnebí... Pokud by to mělo být helikoptérou, tak vrchol klidně oželím.

Zpět na Kilimandžáro, na ten přerostlý Říp. S jakými pocity jste se vracel s tímto posledním skalpem?

Fyzicky jsem byl v pohodě, nebyl to žádný stres. Když jsem šel zpátky, najednou jsem si vzpomněl na tátu. Z ničeho nic. Už mezi námi není, a já bych přitom byl moc rád, kdyby tohle sdílel se mnou. On to ale určitě vidí.

USA, Aljaška.
Dechberoucí setkání
s rodinou medvědů
grizzly ve volné
přírodě; neměli jsme
u sebe žádné zbraně.

Sušice 2015. Firma Schwarzkopf a jejich značka High Point mě provázela od roku 1999. Nekompromisní česká kvalita outdoorového oblečení, v kterém jsem absolvoval nejen cestu za Korunou Himálaje, ale i za Korunou světa. Zakladatel značky si na rozjezd firmy vydělával prací s motorovou pilou na polomech v Německu.

Táta mě spolu s mámou přivedli k horám. Každé léto i zimu jsme jezdili do Krkonoš. Na Štědrý den doma, druhý den autobusem do Malé Úpy, potom pěšky na chatu. Lyžovali jsme do druhého ledna, kdy jsme autobusem a vlakem zase razili zpátky domů do Nového Města. Mezitím jsme na běžkách objížděli Krkonoše. Pamatuji, že to byl do mých patnáctých narozenin takový folklór, který měl v mém životě stabilní místo. Věděl jsem, že to tak bude, a na ty chvíle jsem se těšil. Později jsem si už svůj čas organizoval sám. Ale do patnácti byla pravidelnost skvělá. Najednou jsem si uvědomil, za co všechno jsem tátovi vděčnej, a rozbřečel jsem se. Škoda, že nemohl být svědkem mých návratů z hor. Dovedl mě k nim. Umřel, když jsem mu mohl začít vracet, co mi dal. Že má rakovinu, se dozvěděl měsíc před naším společným odletem na Huascarán do Jižní Ameriky. Měl letět se mnou a Martinem Koukalem.

Když jsme vzpomněli vašeho tátů, prý jste mu v šesti letech oznámil, že budete horolezcem.

Měli jsme dva velké psy, v tehdejší době výjimečný dogy, a podle nich nám tady říkali. Já měl přezdívku „Malá doga“ a brácha „Velká doga“. Psi nám častokrát utekli a každý věděl, čím jsou. Lidi volali, kde se ve městě zrovna pohybují, a ať si je jdeme chytit. Když jsem

našeho Brixina jednou objevil, radostně se ke mně rozeběhl, a já se probudil až v nemocnici s otřesem mozku. Bylo mi šest a pes byl větší jak já, rozeběhl se a jen o mě lehce štrejchnul, a já sebou plácnul na asfalt. Právě s těma psiskama jsme byli na vycházce ve starým lomu u Nový Vsi, kde jsme s bráchou různě lezli po skalách, a já se projevil jako šikovnější, přitom mi ten pohyb připadal úplně jednoduchý. Tak mě to nadchlo, že jsem slezl a povídám tátovi: „Já budu horolezec.“ Tak všechno začalo.

Jako každý kluk jste ale jistě chtěl být i policajtem?

To ne, policajtem ani náhodou. Táta byl v Chiraně, kde pracoval, předsedou místní organizace KSČ a v osmašedesátém ho vyloučili ze strany. Byl proti vstupu ruských vojsk a nebál se za svým

Česko 2017.

Jizerská padesátka vznikla původně jako pocta horolezcům, kteří zahynuli během expedice pod peruánským Huascaránem. Byla by ostuda, pokud bych já jako horolezec a zároveň rodák z Nového Města na Moravě tento běžecký závod neabsolvoval.

názorem stát. Doma jsme na politiku, komunisty a taky Veřejnou bezpečnost, tedy VB, měli jasný názor. Kariéra policisty mi proto vážně nehrozila.

Jaké to bylo být kluk tady v Novém Městě? Byl jste slušňák, nebo lotr?

To by se chtělo asi zeptat rodičů, i když táta nám už nic nepoví. Zkuste maminku. Asi od každého něco. Řekl bych, že jsem byl relativně v pohodě, problémy přišly až později. Byl jsem tvrdohlavej a po tátovi jsem se nebál stát si za svým názorem. Ale co si rodiče mysleli třeba o našem lezení po stromech, na to jsem se jich nikdy neptal.

Naše parta kolem mého desátého roku byla výhradně klučičí. Ženský element mezi nás nevstoupil. Vzadu za domem se stékaly dva potoky, to bylo místo našich hrátek. A všechny stromy za barákem, a že jich tam jsou spousty, jsem vylezl až na vršek. Podle kreslených seriálů v časopise ABC jsme si hráli na Ušáky, národ, který měl čtyři ruce a žil ve stromech. Byli to nepřátelé kladných hrdinů a to nás vážně bavilo.

Abychom se dostali do vysokých korun stromů, museli jsme do kmenu vtloukat hřebíky jako stupačky. Když si to teď uvědomuji, tak je pro mě nepochopitelné, jak jsme se dokázali po těch stromech pohybovat. V deseti letech jsme v pohodě lezli osm, deset metrů vysoko. Pro nás to nebyl vůbec problém. A vlastně ani nevím, jestli to byl problém pro naše rodiče. Možná to nevěděli, možná to nechtěli vědět.

Škola sem, škola tam

Řekl jste, že problémy nastaly později. Co jste měl na mysli?

Na průmyslovce jsem začal mít zhoršený známky z chování.

Proč?

Prostě na konci prvého jsem usoudil, že než poslouchat přednášky, raději zmizím na skály. A to se nesetkalo, pochopitelně, s pozitivní odezvou u učitelského sboru. Dvojku z chování jsem dostal za to, že mě na lyžařském výcviku našli ráno místo v chlapecký chatce u holek. Ale nic bohužel nebylo, jen jsme popili a já u holek usnul. A trojka byla za „ničení majetku v socialistickém vlastnictví“. To byl vážně směšný a hrozný příběh. V hodině ruského jazyka jsem vytrhl list z učebnice ruštiny a opisoval z něj. Ruštinář mě načapal a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí mě nahlásil. Chápete to? Trojku z chování za takovou pitomost.

Budte rád, že vás za to nevyhodili, protože to jste si na tehdejší dobu dovolil opravdu hodně!

To bylo asi tak jediný pozitivní na tom všem.

Než jste šel na průmyslovku, chtěl jste být zahradním architektem. Co vás na tom lákalo?

Toužil jsem se stát zahradním architektem, protože se mi tahle profese líbila. Rodiče měli známého, který pracoval jako zahradní architekt v Anglii. Položil základy naší dnes, řekl bych, exkluzivní zahrady. Tehdy to ještě ale byla obyčejná zahrádkářská kolonie. Nicméně rozšiřující se doprava kolem domu nás donutila učinit zásadní krok. S tátou jsme vysadili stovky stromů, které hluk a prach tlumily.